

De Uitvaarders

door Frank Gunning

Voor

HABITAT X

Tekst: Frank Gunning | **Regie en artistieke leiding:** Sita van Sante

Zakelijke en productieleiding: Tessa Scholten | **Regieassistent:** Roos de Lange

Lichtontwerp: Thomas Brand | **Spel:** Anniek Geelen, Caroline ten Kate, Eva Groenendijk, Eveline de Wit, Herbert Beltman, Isis Caljé, Jascha Dikker, Joke Eikelboom, Julien Knops, Lucas Siljée, Moos Wilhelm, Robert-Jan Peters, Ruben Messelink, Rutger Beugeling, Sanne Stikkel, Sarah Schaeffer, Wilhelmus Sherpa

Publiciteit: Charlotte Waskowskij | **Website:** Mirthe de Vries | **Fotografie en posterontwerp:** Julia Hermans | **Met dank aan: Museum Tot Zover:** Laura Cramwinckel, Guus Sluiter, Miriam van Beurden, **PC Uitvaart:** Kim Schwartz, John Groenewoud, Marion Meijers, **Bertis Uitvaartbenodigdheden:** Jilliza Ploegsma en Sebastiaan Smit, **ITA:** Henk Haas en David Logger

Randprogramma: Jip Lippe, David Elders

ISBN: 9789465313658

© Frank Gunning, Amsterdam, 21 september 2024. *Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, gereproduceerd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, digitale reproductie, geluidsband, elektronisch of op welke wijze dan ook, ten behoeve van een onderneming, organisatie of instelling of voor eigen oefening, studie of gebruik welk niet strikt privé van aard is of voor het overnemen in enig blad of tijdschrift (al dan niet digitaal of online) of in een RTV uitzending of stream zonder schriftelijke toestemming van de schrijver. Maar we zien het stuk graag gespeeld, dus neem contact op en we overleggen.*

Familie Corneille

Patricia Corneille	Eigenaar P. C. Uitvaart, moeder
Prato Corneille	Vader
Dorry	Oudste dochter, 29
Armando	Zoon, 27
Stella	Dochter, 26
Julius/Julie	Zoon/dochter, 26

Uitvaartmedewerkers

Kever	Karel Evers, ervaren uitvaartmedewerker
Shandy	Stagiaire, goth
Drien	Chauffeur, algemeen medewerker, licht en geluid

Familie Roos

Lot Roos	23
Sanja Roos	Zus, 24
Marjan Roos	Moeder
Siep	Broertje, 17

Familie Stans

Bo	Zoon, 30 +
Meneer Stans	⊖

De Overledenen

Zzihh	⊖
Everhard Corneille	⊖

☒ Overledenen: zwarte pantalon met omgeslagen broekspijpen, en zwarte, losse stropdas, wit mouwloos hemdje. Blootsvoets. Er wordt tegen ze gepraat door de levenden, en de doden spreken soms ook terug. Levenden zien of horen de doden niet, maar voelen ze soms wel. Levenden kijken naar de doden, maar ze kijken de doden niet aan.

Bekisting

De personages zien open of gesloten kisten. Vaak kan het publiek de overledenen wel zien, ook als de kist voor de personages gesloten is. De kisten worden schuin gekanteld opgesteld, zodat het publiek de overledenen en hun spel goed kunnen zien.

Amsterdam, februari 2025,

Het script van De Uitvaarders dat je in handen hebt is een bewerking van het origineel die uitvoerbaar in de zwarte doos en op locatie.

De Uitvaarders werd in 2024 geschreven voor opvoering in een leegstaand uitvaartcentrum van PC Uitvaart. Het publiek verplaatste zich en splitste zich in het Tweede Bedrijf op in drie groepen, om in het Derde Bedrijf weer bij elkaar te komen. Alle overige locatie-elementen vind je nog steeds terug in het script, ze zijn makkelijk aan te passen aan elke nieuwe situatie. In deze bewerking is het Tweede Bedrijf lineair.

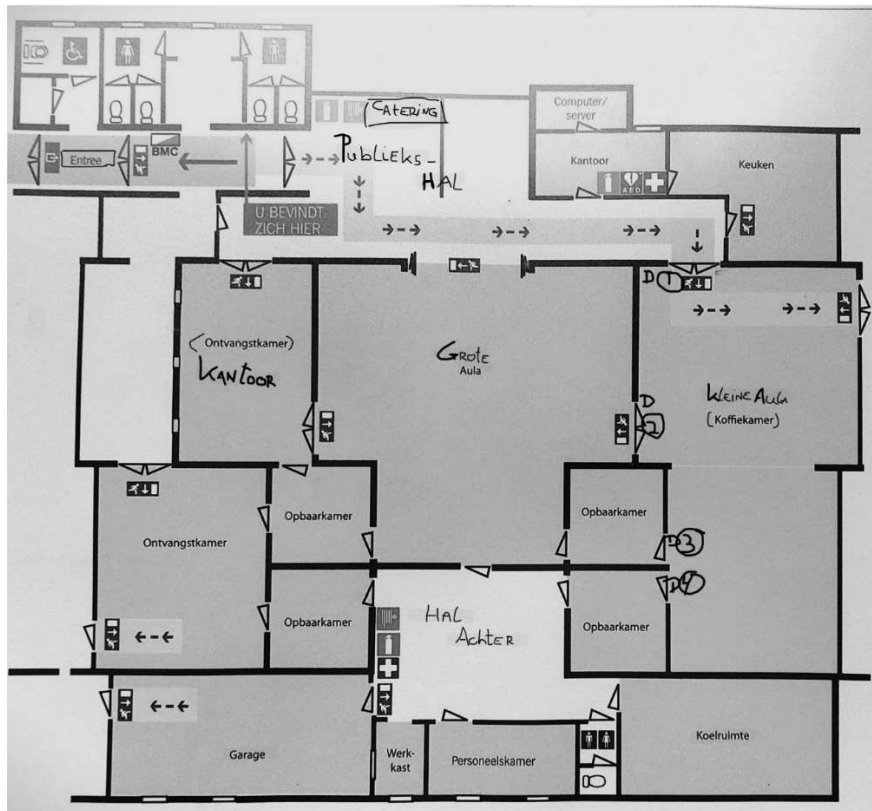
De gesplitste scènes uit de originele encenering zijn voor de volledigheid achterin opgenomen: 3 x 3 zich tegelijk afspelende, deels overlappende scènes.

Ik betrek altijd muziek in het schrijfproces, en neem graag de muziek op in het script die mee heeft geademd met hoe de scènes in mijn verbeelding tot leven komen. Probeer ze eens uit.

Alle personages zijn fictief, en al komen de initialen overeen met de naam van de locatie, het verhaal is in geen enkel opzicht gebaseerd op het bedrijf PC Uitvaart.

Frank Gunning

Plattegrond van het Uitvaartcentrum

INLOOP

[Entree hoofdingang/garderobe/Publiekshal]

Dorry probeert, door over alles heen te kijken, overzicht te behouden, ietwat hoogademig. Drien staat geposteerd voor het gangetje naar de Kleine aula. Kever beweegt zich met Shandy langs de zijanten van de ruimte en legt op zachte toon uit hoe alles werkt: garderobe, alarmsysteem, wc's, voor publiek verboden ruimtes, de verschillende routes die nabestaanden dienen te volgen om bij hun overledene te komen. Shandy knikt nooit, maar zuigt alles op, de ogen groot, de mond halfopen, en doet half bewust de bewegingen van Kever na, de handen afwisselend op de rug en voor het onderlichaam, het neigen van het hoofd en de handen gevouwen als iemand ze wat vraagt.

Kever

Mensen kunnen alles zelf, en anders hebben ze iemand bij zich die ze helpt.

Dus onze behulpzaamheid is er een van ruimte geven, niet van redderen.

Als het nodig is zijn we er.

We zijn beschikbaar, we zijn ontspannen, mensen kunnen ons vinden.

Mag ik even?

Duwt de open mond van Shandy dicht.

Als iemand hulp nodig heeft, dan heb jij dat al gezien.

Het mooist is als je precies binnen handbereik bent op het moment dat je iemand ziet denken: wat zou het fijn zijn als er nú even iemand hielp.

Patricia komt uit de Kleine aula en geeft aan de medewerkers een teken dat de zaal open is.

Publiek wordt door de medewerkers naar binnen begeleid.

I.

De Kleine aula is ingericht voor een uitvaart. Shandy maakt een buiging voor de opgebaarde..

Drien af. Zzihh ligt opgebaard, kijkt naar wat er zich afspeelt, ontspannen, mild, geboeid. Julius bij deur 3 waardoor de nabestaanden van Zzihh al zijn vertrokken.

Stella bij de baar.

Julius *tegen de onzichtbare familie*

Natuurlijk mevrouw, neem uw tijd.

Sluit de deur.

Armando *steekt zijn hoofd om de hoek van deur 4.*

Is de kist gesloten?

Julius

Kist is dicht.

Armando op.

Stella *met rode, betraande ogen, tegen Zzihh*

Ik vond het echt heel, heel mooi.

Ik hoop u ook.

Zzihh

Wonderlijk.

Emoties zijn net mieren.

Het zijn.

Net mieren.

Spreeuwen.

Patricia op.

Patricia

Luister allemaal, dit mooi afronden, dan maken we het klaar voor de familie Stans en meneer Stans mag al naar binnen worden gebracht en dan daarna hebben we nog...

Dorry op, klapper met dagschema mee.

Dorry

We moeten echt meneer Stans gaan klaarmaken, want het is...

Julius

Dat heeft mam net al gezegd

Prato op

Patricia

Goed, eerst meneer Stans, en dan even bespreking van de middag, hier gewoon eventjes maar, ok?
Waar is mijn man? Hoe laat is het? Waar is mijn tele – o.

Prato *geeft haar haar telefoon, wijst op het scherm.*

Hier is je man, dat is je telefoon, en daar staat de tijd.

*De anderen ontmantelen intussen de uitvaartopstelling rond Zzihh. Stella begint weer te huilen,
Prato geeft haar een aai door haar bol.*

Julius

Ok, Stella kom op, ik probeer hier mijn werk te doen.

Stella

Sorry, ik lijk wel een kraan.

Patricia *ziet hoe laat het is*

Oe, toptoptop allemaal, er staat wat druk op de druk die er al op stond.

De telefoon gaat over. Met rustige stem:

Patricia Corneille Uitvaart, goedemiddag.

Prato

Het is maar water.

Nu even kraantje open, straks weer even dicht.

Gaat lukken, toch?

Stella

Ja

Maakt huilend de rokken rond de baar los

Patricia

Ja, ik begrijp het.

Verzorging.

Ik kijk even hoe we zitten.

Hand over de telefoon.

Dorry, heeft iemand zijn handen nog vrij zo meteen?

Dorry wijst naar Armando

Ja hoor, dat kan prima.

Armando gebaart terug: 'wat, ik, wat?'

Julius *maakt een bloemstuk los*

Tssssssssjesus, kom op, Stella

Prato *terwijl hij als doorgeefluik de rokken overhandigt aan Julius*

Julius, niet in meegaan.

Julius

Niet in meegaan.

Prato *geeft het bloemstuk door aan Stella*

Niet in meegaan.

Stella is...?

Julius

Stella is Stella, Julius is Julius.

Niet in meegaan.

Zzihh

Het weefsel, de kleuren...

Hunkering is de mooiste kleur.

Als ze toch eens wisten dat verlangen geen gebrek is.

Patricia

Ja, vanmiddag meteen weer?

Dat komt eigenlijk alleen maar goed uit, want er staan er al best wel wat.

Half vier, dat moet lukken.

Joe!

Hangt op.

Armando, we krijgen straks nog een mevrouw binnen.

Kan jij de laatste verzorging op je nemen, dan misschien even kijken wie er mee kan helpen,

Kever? Kan jij – wie is dit?

Armando

O, no, no, no, no, no.

Kever

Shandy, mevrouw, dat is onze nieuwe stagiaire.

Patricia

Shandy. Shandy? Shandy.

Nou, wat leuk, welkom.

Luister maar goed naar Kever, als er iemand is die alles weet dan is het Kever wel.

Armando

Mam, we hadden afgesproken dat echt, ik dat niet, ik echt níet. Voorlopig, echt, ik, niet.

Patricia

Kever, en kunnen jullie dan even meehelpen om opbaarkamer ... vier?

Dorry

Vier.

Patricia

Vier in gereedheid te brengen.

Tegen Armando:

Is dat zo?

Hoezo niet?

Prato *tegen Patricia en Armando*

Komt goed, we regelen het

Patricia

Maar ik zie het probleem niet

Armando

(ik wel)

Prato

Omdat het er niet is.

Het is, poef! verdwenen.

Armando

O ja?

Patricia

O ja?

Nou, zie je wel.

Dorry *steekt een hand in de lucht, iedereen even stil, opent deur 3, naar waar de familie van Zzihh zit*

Heeft u nog iets nodig, kan ik nog iets voor u betekenen?

Nee hoor, maakt u zich geen zorgen.

We brengen mevrouw nu in gereedheid om naar het crematorium te worden vervoerd.

Ja, en dan begeleiden we u daarheen.

Ze knikt en sluit de deur.

Telefoon

Patricia

Patricia Corneille Uitvaart.

Hee, Drien.

Prato glipt door deur 3 naar de familie van Zzihh.

Kever *tegen Shandy*

Drien bestuurt meestal de staatsiewagen, dat is de rouwauto, die staat nu bij de garage achter.

Mevrouw gaat daarheen en dan rijden haar nabestaanden erachteraan, hierzo het hoekje om, naar de begraafplaats.

Ze willen zelf de kist dragen.

En dan hebben ze nog hun momentje daar.

Patricia

O, perfect, Drien.

O, maar dan hoeft u niet mee naar het crematorium.

Fijn, want het is hier alle hens aan dek vandaag.

Ja.

We zijn hier zo'n beetje klaar.

We brengen haar nu die kant op, yes, en de familie.

Hangt op en legt de telefoon op het tafeltje bij deur 2.

Waar is mijn man?

Prato komt weer terug door deur 3 en steekt zijn duim op.

Prato, kan jij – o.

Jongens, mevrouw kan naar de -

Armando

Dat doe ik wel

Patricia

Armando, ik heb jou net een taak gegeven.

Armando

Julius?

Please?

Pap, hoe is dat probleem, poef..?

Julius

Ik heb een reconstructie.

Gecompliceerd, head first, een jo...

Armando *houdt ostentatief zijn oren dicht.*

Ja, nee, ja, nee, lala, lala, lala.

Prato *tilt een hand van Armando's oor, fluistert*

(kijk om je heen)

Armando *laat de spanning vallen, knikt, raapt zichzelf bij elkaar.*

(maar moet ik – ik ga echt geen...)

Prato

(wacht maar eventjes)

Stella

Nou mevrouw, bent u er klaar voor?

We gaan u zo wegbrengen, hè?